

FEJÉRMEGYEI NAPLO

Előfizetési árak

Folyóban :		Vidéken :	
1 óra	1 K.	1 óra	1.50 K.
3 óra	3 K.	3 óra	4.50 K.
1 évre	6 K.	1 évre	9 K.
1 évre	12 K.	1 évre	18 K.

Megjelenik minden hétköznap este 8 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szent István-tér 1.

TELEFON 209.

Egyes szám: 4 fillér.

Hirdetés díjszabás szerint.

Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: Baranyay Lajos.

Mély barázdát

szántott homlokunkra a gond, melyet ezen világháború minden egyes polgárának okozott. Különösen a háború kezdeteikor, mikor még a — kimenevelt — végeredményt belátni senki sem tudta, de azután jöttek a diadalok, Gorlicze, Przemysl visszavétele, melynek most üljük egyéves évfordulóját s lassan-lassan kismultak a gondterhelt homlokok, elmúltak a kétkedések s biztos tudattal néz ma mindenki a jövő elé.

Hogy azonban ezen jövő méltó legyen eddig elért katonai sikereinkhez, méltó legyen nemzetünk multjához, még sok teendő és a kötelességek hatványozott elvégzése van hátra. Be kell fejeznünk a háborút és ezen befejezéshez, ezen műnek végleges elkészítéséhez még igen sok pénzt kell áldoznunk. Mindnyájan tudjuk, hogy ha földet veszünk, ha házat veszünk, ha állatállományt veszünk pénz nélkül, abból hasznót, jövedelmet magunknak nem teremthetünk. A földnek eke kell és vetőmag, a háznak tatarozás, az állatállománynak takarmány. Minden szerzett és kivívott eredményt hasznót csak akkor hozhat, ha azt megfelelőképpen istápoljuk. A háboruban hős, dicső hadseregünk elvégzte a küzdelmek legnagyobb részét, tehát, hogy ennek gyümölcsét élvezhessük, hogy a mű teljes befejezését és hasznát mindnyájan élvezhessük, pénzzel és megint csak pénzzel kell támogatnunk őket és épen ez teszi kötelességévé minden honpolgárnak a saját jól fel-fogott érdekében, hogy minden fölösleges pénzt hadikölcsönjgyűjtésbe fektesse.

Ellenségeink mindig tovább igyekeznek nyujtani a háborút s ma már nem fegyverekben biznak, de azon tévhitben vannak, hogy kiéhezhetnek bennünket s ezen kiéheztetést nemcsak a szó szoros értelmében veszik, hanem pénzügyileg is megakarnak fojtani

bennünket. Hiu ábrándok ezek részéről, mert az a nemzet, amely így álta meg s így segítette küzdő hőseit a nagy megpróbáltatások idején, most a végső döntő győzelmek előtt sem fogja őket cserben hagyni.

Háború.

Az utolsó napok harctéri jelentései és egyéb táviratai fontosabb eseményekről nem számolnak be, annyit mégis föl kell jegyezni, egy entente eredeti távirat nyomán, hogy Oroszország megint offenzívára készül, ellentünk is, Németország ellen is, az egész vonalon. Meglehet, hogy az orosz hadvezetés csakugyan forgat ily szándékokat agyában, hogy valamelyest enyhítsen a Verdun előtti védekező franciák helyzetén, de eddigi keserves tapasztalatai után maga sem hiszti, hogy frontját megjavíthatná.

Az érdeklődés homlokterében tehát még mindig a német-amerikai konfliktus van, bár általános a semleges államokban is az a hit, hogy a német válasz enyhítette a konfliktus éret és bölcs engedékenységgel alkalmas rávezetni a két hatalmas állam közt támadt ellentéteket a békés megoldás-utjára. A békés elintézés reményét élesíti Gerard berlini amerikai nagykövetség egy berlini lap előtt tett nyilatkozata. Gerard mindenekelőtt felháborodással tiltakozik a kétségtelen entente részről hirtelt vád ellen, mintha ő ellensége volna a németeknek. Ezek a körök, amelyeknek célzata egészen világos, nem átalították Gerard helyzetét Németországban azzal a híreszteléssel megnehezíteni, hogy érdeke van a háboruban, mert Amerikában egy nagy fegyvergyár az övé. Gerard magatartásának korrektségében eddig nem volt okunk kételkedni és nincs okunk kételkedni abban a kijelentésében sem, hogy ő mindent elkövetett, hogy a washingtoni és a berlini kormány közt konfliktusra ne kerüljön a sor. Gerard kijelentette még, hogy ő nem akar háborút Németország és Amerika közt és reméli, — bár az amerikai néphangulat nem tudja megítélni a távolból és Wilson nézeteiről sincs kellemes informálva — hogy Németország és az Egyesült Államok közt a béke fenn lesz tartható.

Javulás utján.

Saára Gyula dr. polgármesternek legújabb, az élelmickek elárúsítására vonatkozó rendelete a legszebb reményekkel tölti el a város fogyasztó közönségét. Végre, úgy látszik lesz rend, lesz határa a kizsákmányolásnak, lesz becsülete a hatóság rendelkezésének, lesz eredménye az ármaximálásnak.

Eddig csak-móka volt az újóbbi, nem vette komolyan senki, be nem tartotta senki.

Most, hisszük, másként lesz. Aki a hatósági árat ki nem tűzi, akasztja, nem árusíthat, aki magasabb áron árusít, azt megbüntetik. Ez már érthető beszéd. Nagy elégtétele a Fejérmegyei Naplónak, hogy már jó félvvel ezelőtt ezt az egyetlen módot jelelte meg, mint olyat, mely a mostani élelmészeti rablóhadjárásban célhoz vezethet.

De az írott malaszt még itt sem használ. Nehogy ezt az újabb rendelkezést is kijátssza a furfangos eszű kapzsi ember, az irást az intézkedések egész sorának kell követnie.

Elmondjuk, hogyan képzéljük mi a dolgot. És szívesen vesszük, ha mások is közlik idevonatkozó gondolataikat.

Először. A polgármester nagyon okos rendelkezését a piaci elárúsításra vonatkozó rendeletre. Ezt a józan eszű is így kívánja, mert e nélkül az egész nem egyéb egy elkésett aprilisi tréfánál. A rendelet ugyanis mindenféle élelmiszere vonatkozik. Már pedig tejet, turót, tejfölt, zöldséget, tojást, baromfit, részben gyümölcsöt is, nem üzletben, hanem a piacon árulnak és vesznek az emberek. További magyarázat felesleges. Tehát: minden piaci elárúsító, helybeli és vidéki, termelő és közvetítő vékáján, kosarán, szekeren legyenek ott a hatóságilag megállapított maximális árak. Aki ennek nem hajlandó magát alávetni, az tiltassék el az árusítástól.

Másodszor. A rendőrség csináljon vagy csináltasson megbízható embereket *sűrűn* vásárlási stichpróbákat. Ahol visszaélésre jön rá, ott büntessen szigorúan.

Harmadszor. A lehető legnagyobb gondattal vigyázzon arra, hogy a város területéről élelmiszert ki ne szállíthassanak.

Egyéb nem kell. Ha ezt megteszi a rendőrség, biztosan rendet teremt. Attól ne féljen és féljünk, hogy ezáltal az árusítás a piacon és egyébütt megszűnik. Eleinte, pár hétig, talán mutatkozni fog ez a reakció. Nem baj. A tejet, vajot, turót, tojást, zöldséget, gyümölcsöt, baromfit, meggyást nem azért termelik, hogy otthon álljon,

esetleg megromolják. Nem. Be fogják hozni. A maximális áron fogják behozni. Szívesen fogják behozni. Mert a pénz, a mai sok, jó pénz mindenkinek kell.

Ha a cikkek visszatartása huzamosabb időn át mutatkozik, akkor két teendője lesz a hatóságnak. Az egyik az, hogy ő gondoskodik a hiányzó és legszükségesebb élelmiszerek (tej, turó, tojás) árusításáról. De a maximális áron! Nem baj, ha rá megy is pár ezer vagy tízezer korona abból az eddig állítólag szerzett százezerből! Nem baj, mondjuk, mert azokhoz folyik vissza, akitől szereztek; Székesfehérvár szegény lakóihoz. És a siker megérdemli ezt a befektetést.

Ha aztán ez nem lesz kielégítő módon kivihető *szépszerével*, akkor jöjjön a szigorú eljárás az árukészletek felhalmazói ellen! A kényszereladás elrendelése. Mint Németországban. Így biztosan rend lesz.

Még egy látszólagos nehézségre válaszolunk. Ez az, hogy az elárúsítás majd ezentúl házanként, titokban fog történni. Nem. Ha a polgármesteri rendelet komolyan veszre lesz hajvja s a hatóság a fennebb említettük módon *mindigre elhészeltte meg* bele az akcióba, akkor senkinek sem lesz oka a házakba titkon behordott élelmiszereket összevásárolni. És ha nem lesz oka, nem is teszi senki. Otthon a maximális áron felül nem vesz senki. És, ha nem vesz senki, eladni sem fog senki.

Krix.

Fejérvármegye hadikórházai.

Kálozon

hasonlók voltak nagyjában a viszonyok. A kórházat itt a kath. iskola két termében helyezték el, az ápolást felfogadott asszonyok látták el, az adminisztrációt és a házi gondozást a községi előjáróság teljesítette, még pedig józan takarékosággal, mert az évi 9452 K. 72 fillér ellátási díj 1200 K. megtakarítást eredményezett.

A helyi jötekönyv 1687 K. 16 fillér készpénzt, 30 ágyat, ágyrieműt és élelmiszereket adott a kórháznak, amely 133 sebésűf és beteg katonának nyújtotta az emberbaráti szeretet gondozó emegét.

Sárbogárdon

Heltay Jenőné és Huszár Ágoston társelnökök vezetésével két új életre a Vöröskereszt, hogy a hadijötekönyvságot és a sebésűf előjárását irányítsa. A kórház Gaupmann Antal négyosztás házában talált elhelyezést és a tulajdonos díjtalanul engedte át kór-

ház céljaira az egész helyiséget. A kórház fentartásához és folszereléséhez a járásnak majdnem minden községe hozzájárult és az önkéntes ápolónok bejárták a falvakat, fölkeresték a puszták népét és mindenünnen sok lisztet, burgonyát, zsirt, ágy és fedérműt hoztak magukkal ahomáry gyanánt.

A kórház 288 beteget ápolott és részesített olyan gondozásban, amely Heltay Jenőné és a Vöröskeresztes hölgyek gyöngéd szivéről a legszebben tanuskodik. Különösen Heltay Jenőné buzgólkodott, hogy a vezetése alatt álló kórház valóban, mintaszerű, az ellátás kifogástalan legyen. Mint társelnök, a kórházban töltötte minden szabad idejét, gondoskodott az élelmicikkék beszerzéséről ügyelt a konyhára és helyiségekre, mik a háziasszony teendői, az ápolónó munkásságával is kapcsolódtak, amely téren a sebesültek gondozásából és kötözéséből bőven kivette részét. A jó példa, amelyet nyújtott, a nemes sziv, amelyből melegség fakadt, többi társnőt is lelkesítette, akik azután készséggel, odaadással, gyöngédséggel teljesítették a női hivatás legszebb és tiszteltetelmű teendőit. A Vöröskeresztes hölgyeket dr. Öessterreicher Gyula járásvorvos alapos oktatásban részesítette, akik azután dr. Lauschmann Gyula tisztifőorvos jelenlétében tettek vizsgát, bebizonyítván kiváló tudásukat a betegápolás és sebekelés minden teendőiben.

A Vöröskeresztes hölgyek névsora a következő: Szandner Józsefné, Freud Aranka, Alpern Gyuláné, Sávolyi Mária, Kicz Paula, Ocsipa Teréz, Reich Aranka,

Nagy Eteleka, Pasteiner Antónia, Haraszthy Mária, Német Teréz, Nagy Mari, Kozma Irén, Holczer Rózi, Spitzer Margit, Deutsch Sarolta és Mariska, Neumann Margit, Heiszler Sári, Frieberth Hermin és Jozefa, Gehringer Irén, Kircz Ilonka, Krausz Frida, Eisler Rózi, Alpern Margit, Gött Jenőné, akik közül nem egy a maszirozást is elsajátította és így az orvosi munkodesnek is lényeges segítője volt.

Ez a tiszteletreméltó és Jelkes hölgyközönség látta el Heltay Jenőné vezetésével a vasúti üdítőállomást, amely az első egyike volt az ország 21 ilyen intézménye között és amely a lemúlt évben 16000 átutazó katonának nyújtott élelmezést és ha a szükség úgy kívánta, a sebekre is új kötéseket alkalmazott.

Hogy ez az üdítőállomás milyen nagy arányban gyakorolta jótékonyát, abból a pár adatból is megítélhetjük, amelyet a háboru első évéről, vagyis 1914. augusztustól 1915. augusztusig találunk az Országos Vörös Kereszt Egylet hivatalos kimutatásában. A sárbogárdi állomás ez alatt az idő alatt kiosztott 9950 átutazó katonának és sebesültnek 9000 adag teát, 170 tejes kávét, 660 kenyert, 2800 cigarettát és ezt mind a helyi társadalom jótékonyaságából szerezte.

— Köhögés és rokedség ellen a legjobbnak bizonyult háziszor dr. STÖRK-féle komprimált mellpasztilla. Egy doboz ára 50 fillér. Kapható Szűts Róbert „Magyar Kórház” gyógyszerárán, Székesfehérvár, Városházter.

Az imádság napja.

Ismét egész nap kint lenggett, a legszebb tavaszi vasárnap sugárzó fényözönében a Szeminárium templomának orman az Oltáregylet fehér seelyem zászlaja. A fehér zászló azt jelentette, hogy az Üdvözítő Ur Krisztus egész nap a templomban fogadást tartott hűséges hivei s gyermekei részére. És ők jöttek is egész nap szinte véget érni nem akaró sorokban s mindannyian elhozták magyar lelkük legszebb virágait, szivük haláját az eddigi csodás isteni segítségért s aláutas könyörgésüket a mielőbbi győzelmes békéért. Impozáns volt a hivek közös áldozása. A hét órai szt. misén a Ferenc József intézet növendékei áldoztak, az Oltáregylet 8 órai sz. miséje alatt pedig a felnőt hivek, ez utóbbiak összesen 1071-en. A szentmisét dr. Klauz György apátkanonok mondta. A sz. áldozás minél méltóbb vételére dr. Potyondi Imre theol. tanár alkalmi elmélkedése készítette elő a lelkeket.

A nap folyamán a különféle tanintézetek ifjusága vonult fel a tanárok vezetésével. Dr. Hubka József kórházparancsnok minden dicséretet megér-

demlő intézkedése folytán eljöttek a kórházak járnai tudó sebesült és beteg katonái is. Ők is imádkoztak, énekeltek és áldást kaptak az Oltáregyletséggel s meghallgatták Csúcs István lelkiigazgató szentbeszédét. A szentély padjaiban foglaltak helyet vezetőik, Krausz százados, Riffer és Kárnik főorvosok.

Az imádság napjának emlékezetes eseménye maradt dr. Vass József pápai kamarás 5 órakor mondott megrázó sz. beszéde, mely bűneink tudatára ébresztve, egyben a magyar nemzeti lélek örök erőforrásához, a Krisztus keresztjéhez való visszatérésre s annak szoros átkarolására elemi erővel sürgette a templom utolsó zúgig megtöltő hallgatót. A sz. beszéd után következő litánia és áldás fejezte be a vallásos öntudat impozáns megnyilvánulását napját. A szorongatásban napjaiban a lelkek ösztönyszerűleg keresik az Istent s meg is találják Őt az Eucharistia-ban s vele a szívnek békéjét s a további kitartás-erőkészletét.

Az Oltáregylet igazgatósága e helyen mond köszönetet az üzlettulajdonosoknak, kik lekötelező előzékenységgel adtak helyet kirakataikban az ünnepi

TÁRCA

Bár maradtunk volna!

(Vége.)

— Néni, szóltt be egy délelött Magda, szabad volna valamiért könyörögnöm.

A leánykának nagy fekete szemek ki voltak sírva. Halavány arcú bár-szavány volt szegénykénnek, de oly kedves, oly részvételt keltő.

— Jöjjön be, édesem, mondtam a leányok nincsenek honn, elmentek a legkisebbel. A Szent-István térre, hogy egy kis friss levegőt szívjának. Ünnepe van. Ebédig szórakozhatnak.

Belépett Magda a cseléd.

— Jaj be szép maguknál minden! Milyen szép ágyak. Nekünk csak egy van. Három a mamával fekszik, mi többiek a padlón hálunk. Volt mindenünk valamikor, volt édes jó apánk, szép lakásunk az Andrássy-úton, jól éltünk. Most mindennek vége és nem tudom, hogy nem esünk e

még nagyobb nyomorúságba. Oh néni, én azt hiszem, a mama meghal.

— Hogy halna! Hát beteg? Nem volt náluk doktor?

— Oh mi nem tudunk fizetni. Már egy hete nem ettünk levest. A mama azt mondta, neki nem szabad enni, ő egészségét csak így állíthatja helyre. De én tudom, az ő célja, hogy meghaljon és mindnyájunkat itt hagyjon.

A leány sírt, sírt. De sokat sírt már, mert a sírás mintha nem is lett volna nála sírás.

— Néni, tetszik tndni, nekünk van apánk, de megiltotta, hogy hozzá menjünk. A mamának havonként ad harminc forintot, hanem ezt naponként egy-egy forintban adja ki, hogy a mama másra ne köthesse. Most, mióta fekszik, ezek a forintok is elmaradtak, mert a mamának magának kellett átvenni. Oh néni, jöjjön el velem a papához. Az Andor-utcában lakik és tessék elmondani neki ott, hogy mi hat nap csak kenyert eszünk és most már azt se kapunk.

— De azelőtt? . . .

— Oh azelőtt is csak levest ettünk és néha káposztát s a mit a vendéglős már nem tudott elhasználni. Csak a mama, hogy ne tudják meg mily szegények vagyunk, hát úgy eldeklamált a folyosón. Mi tudtuk ezt, de az ugye nem lett volna szép, hogy ezt . . . Inkább meghalunk a mamával. Néni, hogy lehetne mindnyájunknak meghalni? Lehet-e ez? Van olyan étető?

Édesem, reszketett a szivem erre a boldog beszédre, itt van egy kis kalács. Egyék, mindjárt elkészül a mi ebédünk, viszek egy kis jó levest a mamának, meg amit kíván, maguk meg átjönnek hozzánk mind és itt ebédelnek. Azután délután elmegyünk a papához. Egyék, édesem. Itt van tegnapi egy kis sült. Nem tudott maga előbb átjönni?

És mert eszembe jutott, hogy hátha mi is így elszegényedünk, a férjem meghalhat, nagyon-nagyon kezdtem sírni.

Igy halláltak a gyermekeim.

— Mama, te már tudod, hogy a mérnőkné meghalt?

— Mi? ugrott ki a gyermekek

keresztül Magda. Jézusom és én itt eszem!

Néhány perc múlva az egész ház szegényebb lakossága összefutott.

— A finom asszony, kiabálták innen is, onnan is, a finom asszony meghalt éhen.

— A ki olyan jól élt.

— A ki olyan nagy ebédeket rendelt éhen?

— Estve felé, de jó kesőn már, jöttek a rendőrök és jött a mérnőnk ur, elegáns fekete ruhában cilinderral és kesztyűsen.

— Látod, Eliz, nyögött, sírt a mérnőnk.

— Gazember, cudar, agyon kellene az ilyen útni!

— Vágd a fejéhez, rugd oldalba!

— Minek a gyerek az ilyen szivtelen állatnak . . .

— Huzd le arcáról a bőrt . . .

A gyerekek sírása; a rendőrök kiabálása; a mérnők védekezése; a halottvívők topogása; a betódult kíváncsi tömeg szorongása, — ah Isten, mivé lesz itt a szegény ember . . . Ah, bár maradtunk volna . . .

SÖVEGJARTÓ vászonáruháza, Barátok épülete.

Nagy választék

fehér és színes barchetok karton, schiffon és damastból. Különléle vásznak, törölközők, abrosz, lepedők és zsebkendők. Ágy- és asztalterítők, szőnyeg- és matracszövetekből.

OLCSÓ

szabott árak.

meghívó plakátnak, ugyszintén köszöni az oltárt nagy izléssel díszítő hölgyeknek fardozását. Isten fizesse meg!

Védeni akarják a kereskedelem bűnöseit.

A konjunktúra elmélet híveinek malmára akarja hajtani a vizet s veszi pártfogásába őket egyik vidéki kereskedelmi kamara. Gyűlést tartott, amelyre nem talált aktuálisabb és fontosabb témát, mint egy kis nehezeltés kifejezést a rendőrségek, mint elsőfoku büntető hatóságok iránt, amelyek annyira udvariatlanok, hogy a különböző kihágásokért, (árdrágítás, élelmiszerhamisítás, eldugás, vagy meggyás) megbüntettek nevősrát nem rejlik véka alá, hanem kiadják a sajtónak, amely szintén udvariatlan s a nagy nyilvánosság elé hurcolja őket.

Öszintén szólva kínos meglepéssel olvastuk ennek a kamarának közgyűlési eseményét, amely szaját firtorit és sértődést mutat azért, mert a kereskedelemben kalózkodó lelkeket a nyilvánosság itélőszéke elé is odaállítja. Még szép attól a kamarától, hogy az ilyfajta kihágási büntetések eltörlését nem követeli.

A kereskedelem — nagyon helyesen — mindenkor kényes volt a hirnevére, erőlyesen szokott tiltakozni az általánosító vadaktól, ha esetleg valami botrány kerül napvilágra. Jásznagykunszolnok vármegye törvényhatósága — mint ismeretes — a kereskedelem általános megvadásával indokolta a hadi nyereségek megadóztatását. Jól tették a kereskedőkörök, hogy tiltakoztak az általános gyanusítás miatt. Annál furcsább azonban, hogy a tényleges bűnösök védelmére szót emelnek. Ellenkezőleg, ha nem volna jogszokás, törvényileg megengedett mód, hogy a kihágási vétség elkövetőit nyilvánosan ki-pellengérezzék, a kereskedelmi kamarának kellene követelniök, hogy életbelépjen. Hogy a közönség is lássa azokat, akik tággabb lelkiismerettel magyarázzák saját zsebjük előnyére a kereskedői tisztességet. Sok fontos érdek megköveteli, hogy ismerjük azoknak listáját, akik lépten-nyomon beletűköznek a törvény, a tisztesség paragrafusába.

Bizonyítás nélkül állíthatjuk, hogy nem egyet épen ezen nyilvános ki-pellengézés tart vissza attól, hogy meg ne gyűljön a baja a rendőrséggel. És ha az akták titkos ládjában maradnának az effajta elítélések — tessék elhinni, a rendőrség — különösen a háboru konjunktúrá világában — büntető mäsina volna már, amely reggeltől estig a kihágási ítéleteket hozná. Szekesfehervár kereskedelmi kamarájának — meg vagyunk

győződve — sohsem volna ilyen óhajása. Ebben a tekintetben nálunk egészségesebb felfogás uralkodik.

HIREK.

— Szücs Jenő alispán üdvözlése. Szombaton volt tíz éves évfordulója, hogy vármegyénk alispánja Szücs Jenő hivatalát elfoglalta. Ez alkalomból kifolyólag a vármegye tisztviselői kara küldöttségleg kereste fel az alispánt Balassa Sándort vármegyei főjegyző vezetése alatt. A küldöttség nevében Balassa Sándor főjegyző intézett üdvözlő szavakat az alispánhoz. Szücs Jenő alispán meleg szavakban válaszolt, megköszönve a tisztviselői kar megemlékezését s egyuttal teljes elismerését fejezte ki a tisztviselői kar fáradságot nem ismerő hazafias munkálkodásáért, melyet, a nagy időkben a közügyek terén végez.

— Katonai előléptetések. Kun Armin 69. gyalogezredbeli tart. hadnagy főhadnaggyá, Stauber Dezső, Décsi Lajos, Laci János, Friedländer Mihály, Erbies Jenő, Propper Lajos, Eváry Elemér, Vagy Marcell, Gyurits István, Ulrich György, Kaido Béla, Noszkó Ferenc, Huszág Jenő 69. gyalogezredbeli tisztjelöltek hadnaggyokká, Krasznay Miklós 10. huszárezredbeli tisztjelölt hadnaggyá, Szirmai és Szirmabessenyői Szirmai József 13. huszárezredbeli, Dálnokfalvai Bartha Imre 10. huszárezredbeli alezredek ezredessé, Markus István 44. gyalogezredbeli százados a 17. honvédtartalozred pótiszád parancshóka őrnaggyá, Kasper József 54. gyalogezredbeli főhadnagy századosá lépjett elő.

— Katonai kítüntetések. Bohodi Pál szakaszvezető és Szili Mihály őrvezető a 17. honvédtartalozredben első osztályu ezüst vitézségi érmet, Blatz Vince szakaszvezető, Stefkovics Gábor tizedes, Vörös Pál, Fűrődcs János népfelkelők, Gajdó István mind a 17. honvédtartalozrednél második osztályu ezüst vitézségi érmet, Debrece nyi Zsigmond szakaszvezető, Marczinka János tizedes, Somogyi Sándor őrvezető és Stifel György honvéd, mint a 17. honvédtartalozredben a bronz vitézségi érmet kapták.

— Kérpáti falvak javára rendezett ünnepélyt a sáregresi róm. kath. iskola is. Ulein Ferenc igaz. tanító megnyitó beszéde után következtek az alkalmi versek elszavalása és a lelkesen előadott csatadalko élénklése. A könnyek megnyitották a sziveket is és a maroknyi kis filiális hívei 4464 koronát adtak össze. Ugyanekkor Ulein Ferenc igaz. t. 500 K hadikölcsönt jegyzett.

— A Vörösmarty kör ünnepélye. Szombaton, június 6-án volt ötven esztendeje, hogy a helybeli Vörösmarty kör megalakult. Az ötvenéves évforduló a Vörösmarty szobornál ünnepelték meg. A kör vezetősége tekintettel a háboru viszonyokra, az ünnepély programját csupán egy ünnepi beszédre és egy zeneszámra redukálta. A Vörösmarty szoborhoz kivonultak az összes helybeli középiskolák ifjusága a zirci főgimnáziumi ifjuság fuvózenekarának hangjai mellett. A szobornál dr. Vertes József felsőkereskedelmi iskolai tanár szép ünnepi beszédet mondott, méltatva Vörösmarty lángszellemét, főleg a Szózatban kifejezett hazaszeretetét, a melynek gyűjtő tüze most is lelkesít és rendíthetlen erőt önt a hős magyar katonák szívébe. A beszéd alatt a kör koszorut helyezett a szoborra. A lelkes beszéd után a zirci főgimnázium fuvózenekara a fáradhatatlan Námassy Medárd tanár vezetése mellett eljátszotta a Szózatot. Ezzel az ünnepély, melyet számszámú közönség nézett végig, befejeződött.

— Szekesfehervár ismét megteszi köteletségét. Hogy milyen lelkesedéssel folyik Szekesfehervár a hadikölcsön jegyzés, mutatja a pénzüntézetek kimutatása. A következő impozáns eredménnyel zárult eddig a IV. hadikölcsönjegyzés:

A Fejermegyei Takarékpénztárnál 5 és fél százalékos hadikölcsönt 205 fél 1903000 K értékben az intézet 147000 K értékben, a 6 százalékosat 189 fél 347750 K, az intézet 102250 K

összeben jegyezték, vagyis a pénzüntézetünknel az eddigi jegyzés összege 2500000 K.

A Szekesfehervári Takarékpénztárnál az eddigi 901200 K-t, az intézet 300000 K-t jegyeztek és így itt eddig 1201200 K. a jegyzés eredménye.

A Kereskedelmi Banknál 5 és fél százalékos hadikölcsönt 902000 K. 6 százalékosat 186400 K. értékben, összesen 1088400 K-t jegyeztek. Az intézet jegyzése 200000 K.

A Közgazdasági Bank és Takarékpénztárnál a IV. hadikölcsönre ezideig 580000 K. jegyeztek.

— A 400 darab sertés. Marschall Nándor hentesiparos a városal költött szerződése értelmében május hó 15-étől kezdve tartozik a város által lekötött 400 db. hizott sertést ledőni és azt a maximális áron a közönség rendelkezésére bocsájtani. Mint értesültünk a vágás 15-én meg fog kezdődni s nem a hatósági huszszékből hanem Marschall Nándor Kossuth-utcai üzletéből fog történni a kimprés.

— Katonatemetés. Töttös Ferenc szekesfehervári lakos a harcúren kapott betegsége következtében elhunyt. Temetése május 7-én volt a Szent György kórház halottsházából.

— Gyászhir. Öszine — részvétellel vettük a gyászhir, hogy Gáspár Erzsébet, Gáspár Károly királyi javítóintézeti családó leánya 18 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése hétfőn délután 5 órakor volt a Deák Ferenc utci gyászházból nagy részétt mellett. Nyugodjék békében.

— Növendékhangverseny. A szekesfehervári zenekola igazgatósága május hó 13-án, szombaton este fél 9 órakor a vármegyeház dísztermében XVI. növendékhangversenyét tartja, melyen a következők működnek közre: Klökner Sarolta, Pangl Mariáka, Szeib István, Apt Odón, Galambos Gáspár, Szócs István, Orbán Antal, Balassa Ma'ld, Vas Endre, Kunos Kornél, Apt Kamill, Pék János, Veber Zoltan, Gergely Jenő, Hirschenstein György, Farkas László, Horváth Gyula, Kiss László, Horváth Géza, Schmidt O'ó, Jókay Alajos, Karl Ernő, Kureec Viktor, Tosch Nándor, Farkas Zoltán, Karl Tibor. — Az érkezes sorrendjében elfogalando helyekre, 1 Kor. és 50 fill. belépőjegyek a zenekola helyiségében és Krausz Verona Nádor-utcai tőzsdéjében válthatóka.

— Gazdakör gyűlése. Vasárnap délelőtt a város ház nagytermében dr. Saára Gyula polgármester elnöklete alatt a gazdakör gyűlést tartott. A gazdakör folyó ügyeit tárgyalta le. Különösebb tárgy nem volt, csupán csak egy indítvány, mely a jövő évi termények rekvirálására vonatkozott.

Hétfőn, kedden és szerdan,
május 8, 9 és 10 en:

Sudermann Hermann

világhírű regénye után
az: **Union-filmgyár** nagyszerű alkotása!

A RÓKAUT.

Dráma, Napoleon idejéből
5 felvonásban.

Irta és átdolgozta:
SUDERMANN HERMANN.

Rendezte: **MAX MARK.**

A kinematográfia művészi értékét és jelentőségét igazolja, hogy olyan nagy író, mint Sudermann Hermann, szintén a mozi szolgálatába állott és a legkiválóbb s most nagyon aktuális művét a mozi számára átdolgozta.

Előadások naponta fél 7 és 9-kor.

Rendes helyárak.

Jegyek előre válthatók Krausz Veronánál.

Tavaszi KALAP MODELL ujdonságok megérkeztek; bő választék áll az urhölgyek rendelkezésére, úgy a egyszerűbb, mint a lelegezansabb formákból. Közismert női szabóságban készült blouzokból óriási választék. **OLCSÓ ÁRAK.** KALAPOK ÁTALAKÍTÁST ELFOGADOM.

Radó

női divat különlegességek üzlete,
Nádor-utca 1. sz. — Telefon 341.

— A Vida-féle betörés tetteseit elfogták. Kedden éjjel — mint megírtuk — Vida Pál számtanácsos ráchégyi szállójából ismeretlen tettesek betörés útján négy hordó bort s több apróságot 600 korona értékben elloptak. Simon Sándor tb. rendőrfőkapitány erélyes nyomozást indított a betörők után, úgy, hogy szombaton estére már a betörés tettesei, Vidovits István a rendőrség előtt jól ismert alak, Ivanics István téglegári munkás és Lendvai György káplár személyében a rendőrség kezére jutottak. A hordók s a lopott holmik mind előkerültek. A rendőrség Vidovits Istvánt és Ivanics Istvánt letartoztatta.

— A nyomdabetűk rekvirálása. A kormány rendeletére legközelebb megkezdik a nyomdabetűk tiz százezer darab rekvirálását. Ebben a kontingensben nemcsak az ócska, hanem az új betűk is befoglaltnak. A kormány gondoskodik, hogy a rekvirálás, amennyiben csak lehetséges, a nyomdák üzemképességét ne korlátozza.

— Az ismeretlen tartozkodásuk kutatása. A nemzeti ipari foglalkozás. A belügyminiszter értesítette a várost, hogy az ismeretlen tartozkodású egyének felkutatására irányuló tudakozódás, vagy annak közvetítése nem tekinthető ipari foglalkozásnak. Azért a foglalkozás folytatására iparigazolvány nem adható ki. A mennyiben a rendőrfőkapitányság kiszolgáltató volna, azokat vissza kell vonni.

— A kárpáti falvakra. Obermayer Emmi 120 K. adományozott a kárpáti falvakra. Átadtuk a polgármesteri hivatalnak.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik felelhetetlen férjem illetve atyánk temetésén résztvettek vagy bármiképpen vigasztalást igyekeztek fogadják ezuton hálás köszönetünket. A gyászoló Csurgai Horvát család.

Értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy ez ideig Széchenyi-utca 15. sz. a. volt tüzifa- és kőszén-üzletem SIMOR UTCA 35. sz. alá helyeztem át. Raktáram továbbra is a déli vasúti pályaudvaron van, a szives megrendeléseket Simor-utca 35. sz. alatti irodámba kérem. Telefon 2—77. Mély tisztelettel Stark Samu.

Egy hold föld históriája.

Ugy irom le, amit a mi kis falunkban történt. Esős időben nem ülhet az ember egész nap otthon. Mert dolgozni nem lehet, csak épen a ház körül, a barmokkal a mi "dolog" akad, s aztán, mikor a barmok már ettek, az a szokás nálunk, hogy az iccés korcsmába jönnék össze, inkább egy kis beszélgetésre, niint italozásra. Hétköznapiunkint ugyan nem sokan jönnek össze; inkább a fiatalja. Ma este csak az alszegi Nagy István és az öreg Pap voltak az ivóban.

Mi sem természetesebb, mint hogy a beszéd sora mindjárt a háborúra terelődött. O hogyisne! Öreg Pap egyetlen fiát vitte el a háború. S mióta megjött a halálhíre, nem szeret a jó öreg otthon. Menye, aki most gonját viseli a tél óta, mióta özvegy lett, nem tud még ily öreg ember szája ize szerinti sem beszélni. Unokám nincsenek. Itt a korcsmában, ha nem is akad más beszélgető társ, az öreg iccés mindig tud valami meg-

nyugvást hozni lelkének.

Azt sem kell mondanunk, hogy nagy pauzák, rövidke mondatok, s kevés új, ami két borozgató, öregedő magyar embernek beszédét jellemzi.

Igaz, Nagy sógor, nem veszi meg a földemet, egy hold, olcsóért adom. Tőlünk nagyon messze van, magának meg a háza végében van. A menyecske nagyon unja a kímáskálást oly messzire. Kétszáz forintért odaadom. Ezt a 200 forintot a szentegyháznak adom, fiamért két alapos misére.

Csend. Az öreg Pap könyökbetört szeméihez emeli csontos ujjait. Nagy sógor meg gondolkodik hamarosan: van otthon 243 forintja, de élni is kell, meg a föld is jó lenne, kerti mögött van, a pénz se sok érte.

Nézze komám, adok érte 150 forintot, azt mindjárt ki is fizetem, ötven forintot meg az összeg adok meg.

Jól van, csak hogy leráztam a nyakamról. Mert tudja, minek nekem már a föld. A feleségem egész életét át beteg volt, egyetlen fiunk nincs már, unokám se lesz. Idegen falu asszonyát lesz ugys mindenem.

Le nem foglalták. Mert hát még az asszonnyal is meg kell beszélni előbb. Alszegi Nagy el is ment haza hamarosan, hajította az egy hold föld.

Másnap már délben az iccésnél látjuk a mi földéhes emberünket. No, az már mégse járja, hogy valaki már délbe korcsmába megy. Nem ment volna Nagy István se, csak hogy nagy baj történt. Mig ő tegnap este hazament, hogy az asszonnyal megbeszélje a földvásárt, azalatt a korcsmáros elcsalta előle a földet az öreg Paptól, azonnal kifizette neki a kétszáz pengőt és most ő ismét csak nézheti a kerti végén fekvő szép földet. Pedig már ki is tervezté, hogy mikép fog teremni ez a föld. Mert jó föld. Jó három koszi kukorica termett tavaly is rajta. Az is igaz, az iccés is eladná, megmondotta a dolgot, de azt mondja, négy száz forint a hold föld ára.

Ezt tárgyalták, hányták-vetették ott benn a korcsmában az iccés és Nagy István. De nem mentek semmire. A korcsmáros a négy száz forintból nem enged, pedig már kétszázötvennél tartanak. Kétszázötven forint, azonnal fizetve. Semmi. Négy száz forint az ára. Elkeseredett, haragos lélekkel megy haza a mi emberünk.

Harmadik éjjel nem alusznak az öregek. Marja a lelküket a kezeik közül kislított, jó föld. Itt volt a ház mögött. Istene, Istene. Kezüket, lábukat eszik. Néhány napi közökben be-be néz a korcsmába, de a földnek ára még mindig négy száz forint. Anyjuk, azt a földet meg kell venni. A szántás ideje lejár, maholnap a vetéssel is elkészülnek. Az iccés mondta, hogy hát nem bánja, fizessünk kétszázötven pengőt most és százötven forintot ad ó valami váltós irást. Azt majd más-kor fizethetjük ki. Azt a kétszázötven pengőt, meg a váltós irást tárgyalták egész éjjel.

Másnap reggel, mikor imádságra harangoztak, Nagy István két lova huzta már az ekét, az öreg Pap földjén. Rogogott, karcogott az eke. Tarackos volt a föld. Az öreg Papék már nem gondozták. Nagy bácsi erősen dolgozott az ösztö-

kével. Mire dél lett, jól kiizzadt. Sietni kell a dologgal. Arra ment egy-egy asszony, no megvette Pap bácsi? — kérdéssel az is sietett az ebédvívással. Meg — rövid a válasz. De azt, hogy mennyiért, mikép vette meg, még az öreg Pap komának se merte megmondani. Úgy szegyezte, hogy ily magasra emelte az iccés az árát. Pap komának is úgy mondta, hogy 200 és egynehány forintért vette.

Pedig nagyon kár, hogy nem mondta meg valakinek, mert csak akadt volna ember aki megmondta volna, hogy jó lesz, ha mennél előbb lekerül a vérvől e hold föld, mert hátha majd magával viszi a házat is, meg a többi holdcskát is.

Mert az a váltós irás olyan mint a hold; ez szítja a vizet, az meg a földet — magához.

Az Uránia mozgószínház hírei.

Zigo a szép cigány. Az Uránia az artista drámák egész sorát vette műsorára. Így a hétfői Zigo című artista dráma egyike a legszebbeknek melyek újabb piacra kerültek. Ezen a drámán egy artista nő produkálja magát és egy lándza hegyű kerítésen mezitláb többször végigsétál. Ezek a produkciók egy gyönyörű dráma keretébe vannak beillesztve és izgalmasan érdekes. Szerdán, csütörtökön a nálunk is jól ismert Barnum cirkusz mutatványainak egy része kerül színpadra. A kép címe „A cirkusz királyné”. Hétfőtől kezdve az előadások 7 és 9 órákor kezdődnek.

Székesfehérvár szab. kir. város tanácsa.
3007/1916 sz.

Árlejtségi hirdetés.

Székesfehérvár szab. kir. város hatósága a város határában és kezelése alatt levő sorompókon kívülül tőlünk 1916. évben leendő fentartására I—III. kimutatásokban kitüntetett zuzott kő mennyiségnek a városi bányákból leendő szállítására és rostált kavics árára és szállítására nyilvános szóbeli árlejtségi megtartására 1916. évi május hó 11-ik napjának délelőtti 9. óráját a Gazdasági hivatal helyiségében (Zichy ház II. e. 5.) kitűzöm.

I. számú kimutatás.

1. Sorogyési-utca 150. (2 kbm.-es) halom zuzott kő fuvarozás ára 14 K.
 2. Adonyi-utca 50. 2. (2 kbm.-es) halom zuzott kő fuvarozás ára 14 K.
 3. Fiskális utca 30. 2. (2 kbm.-es) halom zuzott kő fuvarozás ára 14 K.
 4. Borjukuti-utca 20. (2 kbm.-es) halom zuzott kő fuvarozás ára 14 K.
 5. Turózsáki utca 10. (2 kbm.-es) halom zuzott kő fuvarozás ára 14 K.
 6. Kiskuti-utca régi szakasz 50. (2 kbm.-es) halom zuzott kő fuvarozás ára 14 K.
- Összesen 310. (2 kbm.-es) halom zuzott kő fuvarozása kikiáltási ár 2370 korona.

II. számú kimutatás.

1. Urhidai-utca 20. (2 kbm.-es) halom zuzott kő fuvarozás ára 20 K.
2. Táci-utca 30. (2 kbm.-es)

halom zuzott kő fuvarás ára 20 K.

3. Sárkereszturi 150. (2 kbm.-es) halom zuzott kő fuvarozása ára 20 K.

Összesen 200 (2 kbm.-es) halom zuzott kő fuvarozása kikiáltási ár 2740 korona, bánatpénz 274 korona.

III. számú kimutatás.

1. Zámolyi-utca 100 (2 kbm.-es) halom rostált gödörkavics fuvarozás ára 22 K.

2. Móri utca 60. (2 kbm.-es) halom rostált gödörkavics fuvarozás ára 22 K.

3. Keresztöltésre 20. (2 kbm.-es) halom rostált gödörkavics fuvarozás ára 20 K.

4. Mohai-utca 40. (2 kbm.-es) halom rostált gödörkavics fuvarozás ára 18 K.

5. Szentgyörgy futás 10. (2 kbm.-es) halom rostált gödörkavics fuvarozás ára 18 K.

Összesen 130 (2 kbm.-es) halom rostált gödörkavics fuvarozása kikiáltási ár 3240 korona bánatpénz 324 korona.

A bánatpénz készpénzben, vagy helybeli takarékpénztári, illetve kereskedelmi bank, vagy az előző napi budapesti tőzsdéi árfolyam szerint számítandó övadékképes értékpapirokban teendő le.

Az árlejtségi egységi ár után számítandó százalékokban tételhetnek ajánlatok.

Az elvállalt munkálat vállalkozó által ez év november hó 30-ig mulhatatlanul befejezendők.

Az árlejtségi egyéb feltételei alulírott hivatalos helyiségében a hivatalos órákban bármikor betekintheők.

Székesfehérvár, 1916 május 6-án.
Námessi János
tanácsos.

APRÓHIRDETESEK.

Háztartás vezetésére ajánlja napát — miután háztartását beszüntette — helyben katonáskodó, vidéki katonatisztviselő — Válaszok „Szerény díjazás” jellegére a kiadó hivatalba kéretnek.

Takarmányrepa nagyobb mennyiségű eladó Alsókirálysor 19. sz. a.

Gyerekkocsik legolcsóbbtól a legfinomabbig Gerendai Gyula vászon, féhérnemű, gyermek-kelengye üzletében kaphatók, Székesfehérvár, Kosutin-utca 4.

Telefon 233. — Tefon 233.

Hétfőn és kedden,
május hó 8 és 9-én.

ZIGO
a szép cigányprimás.

Artista dráma 3 felv. és

KORDAI SAROLTA

című színes történelmi dráma

2 előadás 7 és 9 órákor.

Rendes helyárak.